

[Undervisningsministeren.]

beder Undervisningsinspektøren — hvad jeg i øvrigt har gjort udførligt Rede for her i Tinget tidligere — underkaste dette udmærkede pædagogiske Arbejde en ny Gennemprøvelse — det samme har jeg bedt Undervisningsinspektøren for Mellem- og Realskolerne, Hr. Bjørneboe, om at gøre for Realskolernes Vedkommende, det har jeg alt sammen givet Meddelelse om her i Tinget, i Samarbejde ogsaa med Folkeskolens Konsulent, Hr. Kaalund-Jørgensen, og dette Arbejde er nu ved at blive færdigt — og saa Undervisningsinspektør Højberg Christensen paa dette Punkt, med Hensyn til Religionsundervisningen, kommer til nøjagtig samme Resultat som hele den Byskov'ske Kommission, saa rejses der en saa voldsom Kritik, og man bebuder paa dette Grundlag Kirke- og Skolekamp.

Se, Hovedpunktet i, hvad den Byskov'ske Kommission enstemmigt foreslog, og hvad nu Dr. Højberg Christensen gentager, er jo at gøre Religionsundervisningen i den højere Skole til Eksamensfag. Maa jeg her indskyde, at jeg rigtignok har den sørgelige Følelse, og jeg tror den deles af adskillige Medlemmer her i Tinget, at hvor man endnu for 30—40—50 Aar siden, i min Ungdom, kunde diskutere i politiske og kirkelige Kredse og mellem forskellige Retninger med en vis aandelig Sans fra alle Sider, er det efterhaanden blevet vanskeligt. I Stedet for denne aandelige Sans, som man den Gang krævede og fandt som Forudsætning for saadanne Drøftelser, finder jeg nu en kras Haandgribelighed, en raa Materialisme paa de fineste aandelige Omraader, et Forsøg paa partipolitisk at udnytte saadanne Spørgsmaal; det er den groveste Haandfasthed, den raaste Materialisme, jeg kan tænke mig. Samtidig staar man op og kaster Ordet Materialisme ud imod Modstanderne — naturligvis, bevares vel, saadan er jo Metoden. En saadan aandelig Sans havde man i de gode gamle Dage, de i denne Henseende gode gamle Dage. Ellers mener jeg saamænd ikke, Fortiden altid er bedre end Nutiden, den Jeremiade, det ærede Medlem Hr. Julin kom med, har vi hørt mange Gange tidligere. Dengang jeg var Pige, da var der Piger til, som Erik Bøgh siger. Gamle Saxo skriver for 700 Aar siden i Sagnet om Othar Ebbesøn og Sigrid eller Syrithe, som ikke var til at formaa at løfte blot Øjenlaagene selv ved Elskerens hæftigste Besværgelse: ja, det var Piger, vi havde i gamle Dage. Ogsaa hos Holberg kan man finde Klager over Tyende og meget

andet, hos alle hans Jeronimus'er, og det ærede Medlem, Hr. Julin, der sikkert er bibelkyndig, kan gaa tilbage til Profeten Jesaia, han er ikke mild mod Damerne i Jerusalem. Man finder ved Udgravninger Læbestift og Kosmetik i Chikago..... (Munterhed). Nej, Kartago og mange andre Steder. Ja, Kartago var vist ikke bedre end Chikago nu. Dermed være ikke sagt, at jeg ser ubetinget lyst paa Nutiden. Der er megen Forraadnelse, men ved Siden af Forraadnelsen er der ogsaa Nyvækst, ved Siden af Dekadence er der ogsaa Renaissance. Det kommer an paa, at man har Øje for de rigtige Linier. Men det var nu atter en Bemærkning lidt i Forbigaaende.

Det, jeg her vil sige, er dette, at skal Religion gøres til Eksamensfag i den højere Skole, maa det selvfølgelig være et Kundskabsfag; ellers bliver Eksaminationen Katekisation, og det er der dog vel ingen, der vil. Saa bliver det andet Spørgsmaal: Skal man gaa med til at gøre Religionsundervisningen, der efter Loven af 1903 i Henhold til Cirkulæret af 1906 ikke har været Eksamensfag, til Eksamensfag? Det er et Spørgsmaal, jeg ikke har taget Stilling til. Nu vil jeg overveje Indstillingen.

Inden Dr. Højberg Christensen udarbejdede denne Betænkning, havde Gymnasie-lærernes Forening nedsat forskellige Fagudvalg til at bistaa ham, ogsaa et Fagudvalg for Religionsundervisningens Vedkommende, bestaaende af 3 højt ansete Religionslærere, deriblandt Johannes Loft fra Odense, som man kender netop i de Kredse, som det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt er vel bekendt med. Dette Fagudvalg af 3 Religionslærere, hvoraf i hvert Fald Johannes Loft kirkeligt staar det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt meget nær, godkender fuldkomment Ordlyden af Dr. Højberg Christensens Betænkning, fuldkomment. Derimod er der mellem disse 3 Lærere nogen Uenighed om Forstaaelsen deraf, og endvidere er der Uenighed mellem dem om, hvorvidt Religionsundervisningen skal gøres til Eksamensfag, idet de to holder paa det, dog med forskellig Motivering, den ene varigt, den anden i hvert Fald foreløbigt, og den tredie gaar imod det. Jeg tror, at alle disse Kendsgerninger er det rigtigt at fremdrage her, de stiller det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødts Agitation paa dette Punkt i en ejendommelig Belysning. Man maa dog gaa ud fra, at han kender lidt til det, han taler om, men hvor er det saa muligt, at han kan sige det, han sagde her forleden! Dr. Kaper udtaler sig i et af sine allersidste Skrifter fuldkommen i Over-